

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ БАЛАНДЫШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ
Дүртөнчө чакырылышның алтынчы утырышы

«12»март 2021 ел

№15

Баландыш авылы

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендердәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Эйләнә-тирәлекне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендердәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга

2. Элеге карап гамәлдәге законнар нигезендә үз көченә керә.
3. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Баландыш авыл жирлеге башлыгына Мөхәммәтшин Рөстәм Шәмсевәлиевичкә йөкләргә.

Баландыш авыл жирлеге
башлыгы

Р.Ш.Мөхәммәтшин

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Баландыш авыл жирлеге
Советының
«12» март 2021 ел №15
каарына күшымта

НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында

Элеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге (алга таба-авыл жирлеге) территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели

1. Төп төшөнчәләр

Элеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшөнчәләр кулланыла:

яшел үсентеләр-табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куак һәм үләнчел үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәк түтәлләрен, шулай ук аерым торучы агачларны һәм қуакларны да кертеп);

табигать территорияләре-бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территориияләр;

яшелләндерелгән территориияләр, ясалма төзелгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең аз төзелгән участоклары, алар чикләрендә өслекнәң кимендә 50 процентын үсемлекләр капламы били;

урман территориияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый территориияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган;

агач-диаметры 5 см дан да ким булмаган ачык беленеп торган қәүсәле үсемлек, 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш;

куак-күпъеллык күпкәүсәле(агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана;

үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеке;

үсентеләр-нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, қуаклар;

яшел массив-өлкән агачларның (15 яшьтән өлкәнрәк) кимендә 50 данәсе үсә торган территория участогы, алар бердәм япма хасил итәләр;

яшел үсентеләргә зыян китерү - яшел үсентеләргә аларның үсешен

туктатуга китерми торган зыян китерүү, шул исәптөн ботакларның, тамыр системасының механик зааралануы, коры бөтенлеген, тере туфрак катламының бозу, яшел үсентелэрнең яисә тамыр зонасында туфракның заарлы матдөлөр белөн пычранууы, ут төртүү яисә башка йогынты ясау;

яшел үсентелэрне юк иту (югалту) - яшел үсентелэрне кисү яки аларның үсешен туктатуга китерэ торган башка зыян китерүү;

компенсацион яшелләндөрү - юк ителгөн яки 2 коэффициенты белөн заарланган яшел утыртмаларны яңадан житештерүү.

2. Яшел үсентелэрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлөгө территориясендә үсө торган яшел үсентелэр саклагыч, рекреацион, эстетик функциялар башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлөгө территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентелэр (агачлар, қуаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлөгө территориясендә яшел үсентелэрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин иту буенча бурычлар йөклөнә:

2.2.1. үзләре белдергөн эшчәнлек төрлөрен гамәлгә ашыру өчен бирелгөн кишәрлекләрдә оешмаларга - әлеге оешмалар житешкеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы кишәрлекләрдә - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргө, яшел үсентелэрне тиешенчә карага тиешләр.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлөгө территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгө бәйле барлык гражданнарга һәм оешмаларга, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзелешне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруга кагыла.

2.5. Авыл жирлөгө территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белэн билгеләнгөн яшел үсентелэрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проекталды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентелэр яшәешен тәэммин иту белэн бергә яшел территорияләрне һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентелэрне (агачлар, қуаклар) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлөгө территориясендә яшел үсентелэрне үз белдеген белэн кисү тыела.

3.2. Авыл жирлөгө территориясендә агач һәм қуаклар кисү рөхсәтнамә

нигезендә башкарыла.

3.3.Рөхсәт бирү гариза бирүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлары булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4.Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза биручे акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рөхсәт ителә.

3.5.Киселгән яшел утыртмаларны һәм кисү калдыкларын ташлау, төяу һәм алып китү эшен башлап жибәргәннән соң өч көн эчендә Мөрәҗәгать итүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.6.Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр заарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территорииянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.7.Агач кискән өчен түләүне башкармайча гына, агач һәм куаклар кисү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл ителергә мөмкин:

яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү;

авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәҗәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.8.Авария хәлендәге, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9.Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

рөхсәтсез яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелмәгән кишәрлектә, санда, төрдәге агач һәм куакларны кисү;

ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

кәүсәне божралап алу яки һәрдайм махсус рәвештә кисеп тору;

үсә торган агачларның һәм куакларның үсүе тукталуга китерә торган зарарлау;

агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. b.;

үз белдеген белән корыган агачларны кисү;

башка үсеп утыручы агачлар һәм куакларны жәрәхәтләү.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1.Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кису, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту факты ачыкланганнан соң бер елдан да сонга калмыйча башкарыла.

4.2.Компенсацион яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яисә хокукка карши гамәлләр нәтиҗәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару булган гражданныарның яисә юридик затларның акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3.Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торғызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1.Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2.Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм башка эшләр өчен қулланылырга тиеш түгел.

5.3.Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алыш барганды, проекталды документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 булекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1.Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеген башкару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләрне заарлауга яисә юкка чыгаруга китерергә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1.Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылык тоталар.